

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้” ครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2555 มีจำนวน 7 เขต ได้แก่ เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตบางแค เขตภาษีเจริญ เขตราษฎร์บูรณะ เขตหนองแขม จำนวน 69 โรงเรียน จำนวนประชากร 2,916 คน (กลุ่มงานนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2555)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 350 คน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของเครืจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p.608) โดยแต่ละขั้นตอนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ขั้นตอนที่ 1 สุ่มเลือกโรงเรียน โดยการจับฉลากตามขนาดของโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 สุ่มครูตามจำนวนที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ มี 3 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ มี 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับ ระดับความคิดเห็นมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert's Scale) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์ วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิด

2.2 กำหนดทฤษฎีกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษามาให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน กับปัจจัยที่ส่งผลต่อ

พฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ซึ่งแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และปรับปรุงแบบสอบถามมาจากแบบสอบถามของ กมล กำลังหาญ (2546) วิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษา โรงเรียนศึกษานารี

2.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้อง ครบคลุมวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

2.5 นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และด้านการวัด การประเมินผล (Content Validity and Evaluation)

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้านการวัดและการประเมินผลมาแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out)

2.7 ตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้วไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริงและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชน ด้านการบริหาร และด้านความสัมพันธ์ ได้แก่

3.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา

3.1.2 ดร.ไพพรรณ ไชยสุวรรณ

3.1.3 ดร.ทรงพล เจริญคำ

3.2 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่า IOC เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามได้ค่าดัชนี IOC มีค่าเท่ากับ 1.00

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและการวัดการประเมินผลแล้วมาแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีใช้กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability)

โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้มาปรับแก้ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

3.5 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสอบถามตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขออนุญาตจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ถึงผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 350 ชุด แบบสอบถามทุกชุดจะเขียนหมายเลขกำกับไว้ที่หัวกระดาษ เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัย โดยผู้วิจัยใส่ซองติดแสตมป์ และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัยไปพร้อมกัน

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ใน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยประยุกต์เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ ชานินทร์ ศิลป์จารุ (2552, หน้า 75) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) แบบ Pearson และเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สูตรการหาค่าเฉลี่ย \bar{X} (Glass and Hopkins, 1996, p.53) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{N}$$

สัญลักษณ์ต่างๆ มีความหมาย ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนผู้ให้ข้อมูล

\sum_i แทน ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนนทั้งหมด

2. สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) (Glass and Hopkins, 1996, p.53) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{N-1}}$$

สัญลักษณ์ต่างๆ มีความหมาย ดังนี้

SD แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนผู้ให้ข้อมูล
 X_i แทน คะแนนของคนที่ 1

3. หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach โดยใช้สูตรดังนี้ (Cronbach, 1990, pp. 202-204)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

α แทน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
 K แทน จำนวนข้อสอบ
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

4. สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (Glass and Stanley, 1970, p.114)

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{n \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{n \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนของ X
 $\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนของ Y
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนของ X และ Y คูณกันแต่ละคู่

5. สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ (Glass and Hopkins, 1996, pp.170-171)

$$Y_i = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_kx_k + e_i$$

$$\hat{Y}_i = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_kx_k$$

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{Y_i} = \beta_1Z_{x_1} + \beta_2Z_{x_2} + \dots + \beta_kZ_{x_k}$$

สัญลักษณ์ต่างๆ มีความหมาย ดังนี้

\hat{Y}	แทน	ค่าประมาณของตัวแปรตามจากการทำนายด้วยคะแนนดิบ
\hat{Z}_{Yi}	แทน	ค่าประมาณของตัวแปรตามจากการทำนายด้วยคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ (intercept) หรือค่าของ Y เมื่อ X มีค่าเป็น 0
b_1	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในการทำนายด้วยคะแนนดิบหรืออัตราการเปลี่ยนแปลงของ Y เมื่อ X เปลี่ยนไป 1 หน่วย
β_1	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในการทำนายด้วยคะแนนมาตรฐาน
x_i	แทน	ค่าของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
Z_{xi}	แทน	ค่าของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน
e_i	แทน	ความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (random error)